
ADVIES

**Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
betreffende steun inzake de energiekosten voor ondernemingen die
worden getroffen door de directe en indirecte economische
gevolgen van de Russische agressie tegen Oekraïne**

Aanvrager

Staatssecretaris Barbara Trachte

Aanvraag ontvangen op

24 november 2022

Aanvraag behandeld door

Raad van Bestuur

dringende aanhangigmaking

Advies uitgebracht door de Raad van Bestuur van

5 december 2022

Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering van

15 december 2022

BRUPARTNERS

Bischoffsheimlaan 26 - 1000 Brussel

Tel. : 02 205 68 68 - brupartners@brupartners.brussels - www.brupartners.brussels

Vooraf

De Russische militaire agressie tegen Oekraïne, de opgelegde sancties en de tegenmaatregelen hebben ernstige economische gevolgen voor de gehele Europese interne markt. Deze gebeurtenissen hebben geleid tot een aanzienlijke daling en een verstoring van de gasvoorzieningen en hebben de gasprijzen naar nog hogere niveaus gestuwd dan deze die al in de periode vóór de agressie werden waargenomen. Door de hoge prijs van gas, dat in sommige elektriciteitscentrales wordt gebruikt, is ook de prijs van elektriciteit aanzienlijk gestegen.

Deze situatie, waarin de marktprijzen niet alleen zeer hoog, maar ook zeer volatiel zijn, brengt veel ondernemingen uit de Europese economische structuur in een benarde situatie.

In dit verband heeft de Europese Commissie op 9 november 2022 een nieuwe wijziging van het tijdelijke crisiskader voor staatssteun¹ aangenomen, om de lidstaten in staat te stellen gebruik te blijven maken van de flexibiliteit die de regels inzake staatssteun voorzien om de economie in de context van deze oorlog te ondersteunen.

De Brusselse regering grijpt deze wijziging dan ook aan om steun voor te stellen aan ondernemingen die door de stijging van de energiekosten worden getroffen. Deze steun bestaat uit een tussenkomst in de meerkosten die tot 30% van de delta tussen de gemiddelde energiekosten in 2021 en 2022 wordt beperkt.

Om in aanmerking te komen, moet de onderneming :

- een omzet van minimaal 50.000 € hebben ;
- haar rekeningen en balans voor het jaar 2021 bij de NBB hebben neergelegd ;
- haar verplichtingen inzake BTW nakomen ;
- de milieu-, sociale en fiscale verplichtingen nakomen ;
- zich ertoe verbinden in het jaar volgend op de toekenning van de premie geen dividenden opnieuw uit te keren.

De premie bedraagt minstens 500 € en is beperkt tot 50.000 € voor ondernemingen die actief zijn in sectoren die gevoelig zijn op het vlak van energie, is beperkt tot 100.000 € voor ondernemingen die actief zijn in sectoren die erg gevoelig zijn op het vlak van energie en kan niet hoger zijn dan de extra kosten die de begunstigde oploopt.

Om de premies binnen een redelijke termijn te kunnen verwerken, zal Brussel Economie en Werkgelegenheid de analyse en controle van de aanvragen uitbesteden.

¹ [C/2022/7945](#)

Advies

Hoewel de organisatie ervan complex is, met name gelet op het feit dat er dringend antwoorden moeten worden geboden en op de heterogeniteit van de betrokken groepen, is **Brupartners** verheugd over de duidelijke wil om een overleg met de sociale partners te organiseren in het kader van de vaststelling van de maatregelen die de regering wil nemen om op de energiekosten crisis te reageren. Daarnaast verheugt **Brupartners** zich over de raadpleging inzake de wetteksten betreffende deze regelgevende maatregelen.

1. Algemene beschouwingen

Brupartners steunt de toekenning van een variabele steun die rekening houdt met de individuele situatie en de schommelingen van de energiekosten van de ondernemingen.

Brupartners herhaalt zijn verzoek om de toekenning van de economische steun te richten op ondernemingen die werkelijk in moeilijkheden verkeren en aan nauwgezette criteria voldoen (gezonde onderneming, niet-uitkering van dividenden, ...).

Met betrekking tot de toekenning van economische steun aan ondernemingen die werkelijk in moeilijkheden verkeren, verwijst **Brupartners** naar zijn bijzondere beschouwingen betreffende de doelgerichtheid van de steun.

Wat de criteria betreft, staat **Brupartners** positief tegenover de toekenningsvoorwaarden met betrekking tot de naleving van fiscale, sociale en milieuverplichtingen. **Brupartners, met uitzondering van de representatieve werkgeversorganisaties en de representatieve middenstandsorganisaties**, staat positief tegenover de verbintenis om in het jaar van de toekenning van de premie geen dividenden opnieuw uit te keren.

De representatieve werknemersorganisaties betreuren het echter dat het behoud van de werkgelegenheid niet als toekenningsvoorwaarde werd weerhouden.

Brupartners vraagt zich niettemin af welke maatregelen zullen worden genomen om deze voorwaarden a posteriori te controleren, temeer in een context waarin de regering het beroep op onderaanneming voor de administratieve verwerking van de premies rechtvaardigt met een ontoereikende personeelsbezetting bij het gewestelijk Bestuur, die het hen niet toelaat om aan een piek van activiteiten het hoofd te bieden.

Brupartners, met uitzondering van de representatieve werkgeversorganisaties, betreurt de uitbesteding van de administratieve verwerking van de premies en vraagt dat het Bestuur de nodige middelen zou krijgen om zijn opdrachten (toewijzing, controle en terugvordering) uit te voeren, zodat het beroep op onderaanneming een uitzondering zou blijven en de Besturen dit soort opdrachten in de toekomst zouden kunnen uitvoeren. **Brupartners** wenst dat het beroep op onderaanneming niet de norm zou worden en dat de Besturen dit soort opdrachten in de toekomst zelf zouden kunnen uitvoeren.

Om ervoor te zorgen dat de maatregelen die de regering neemt om ondernemingen te ondersteunen zo duidelijk mogelijk zouden zijn, vraagt **Brupartners** om een bijzondere aandacht te besteden aan een duidelijke en gerichte communicatie over de steun naar de begunstigden toe, alsook aan het toekennen van voldoende lange termijnen voor het indienen van de aanvragen.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Doelgerichte steun

Rekening houdend met het feit dat de begunstigen van de premies moeten worden gericht om de toegewezen budgetten optimaal te benutten, is **Brupartners** verbaasd over het gebruik van een filter waarbij NACE-codes worden gehanteerd en over de ondergrens van 50.000 € omzet. **Brupartners** is immers van oordeel dat een nauwgezetere doelgerichtheid mogelijk was geweest door gebruik te maken van een ondergrens die door de stijging van de energieprijzen wordt bepaald (bijvoorbeeld een ondergrens die door een procentuele stijging van de kWh wordt bepaald).

Daarnaast heeft **Brupartners** vragen bij de toekenning van een maximumbedrag dat verschilt volgens het criterium van de NACE-codes. De logica van doelgerichte steun zou de regering ertoe moeten aanzetten om meer steun te verlenen aan ondernemingen die de hoogste prijsstijgingen hebben ondergaan, zonder dit in hun verkoopprijzen (en dus hun omzet) te kunnen doorberekenen. Een dergelijke doelgerichtheid zou vooral een differentiatie vereisen naargelang van de werkelijke stijging van het aandeel van de energielasten in verhouding tot de omzet, en niet naargelang van het activiteitengebied van de onderneming.

In dit verband vraagt **Brupartners** een bijzondere aandacht voor de details van de door de ondernemingen verstrekte afrekeningen. Een stijging van de kosten staat immers niet automatisch gelijk met een stijging van de energieprijzen. Een onderneming zou bijvoorbeeld het afgelopen jaar haar productie kunnen hebben verhoogd en daardoor in aanmerking komen voor een premie zonder een stijging van de energieprijzen te hebben doorgemaakt.

Tot slot vinden **de representatieve werknemersorganisaties** het absoluut noodzakelijk dat de premies worden toegekend op basis van een stijging van de energiekosten als gevolg van een variabel tarief en niet eenvoudigweg op basis van een stijging van het verbruik. Ze herinneren eraan dat het referentiejaar 2021 nog gedeeltelijk werd beïnvloed door de COVID-19-crisis, die de productieniveaus kan hebben beïnvloed.

De representatieve werkgeversorganisaties zijn van oordeel dat het eerste criterium om voor premies in aanmerking te komen de daadwerkelijke stijging van de prijs per kWh zou moeten zijn.

De representatieve middenstandsorganisaties zijn van oordeel dat bij het proces voor de toekenning van de steun niet voorbij mag worden gegaan aan de vele indirecte kosten die ondernemingen moeten maken. Ze sluiten zich dan ook aan bij de aanpak van de regering, die zich niet alleen beperkt tot de meerkosten voor energie, om ondernemingen die als energiegevoelig zijn aangemerkt en na de Covid-crisis door deze crisis dubbel worden getroffen, doeltreffend te ondersteunen.

Tot slot wijst **Brupartners** erop dat sommige ondernemingen hun energiekosten aan hun klanten doorberekenen. Het is van belang om deze situaties van het toepassingsgebied van de premie uit te sluiten. De sectorale benadering via de NACE-codes maakt het hier niet mogelijk om bepaalde voordeeleffecten te voorkomen.

2.2 Individuele verwerking van de aanvragen

Brupartners dringt erop aan dat de voorziening een individuele verwerking van de steunaanvragen mogelijk zou maken. Dit is des te noodzakelijker indien er uitsluitingsvoorwaarden worden toegepast die niet aan prijsstijgingen zijn gekoppeld (zoals de NACE-codes). **Brupartners** meent dat een dergelijke verwerking realistisch is, daar de regering voor de verwerking van de dossiers een beroep op een onderaannemer wil doen.

2.3 Startende ondernemingen

Het niet in aanmerking nemen van ondernemingen die in 2022 met hun activiteiten van start zijn gegaan, is discriminerend op grond van de consideransen van het voorgelegde besluit, met name dat « de Regering beslist heeft om een directe steunmaatregel te nemen voor ondernemingen in moeilijkheden die actief zijn in [de] sectoren met een hoge energiegevoeligheid ».

In het besef dat het bedrag van de premies niet gelijkaardig kan zijn voor ondernemingen die net met hun activiteiten van start zijn gegaan, pleiten **de representatieve werkgeversorganisaties en de representatieve middenstandsorganisaties** er niettemin voor om een alternatief mechanisme te bestuderen om een antwoord te bieden op de onverwachte moeilijkheden waarmee deze ondernemingen te kampen hebben.

2.4 Bedrijfsverhuizingen

Brupartners wijst op de potentiële moeilijkheid om rekening te houden met ondernemingen die hun vestigingseenheid het afgelopen jaar zouden hebben verhuisd. Het is belangrijk om na te denken over specifieke procedures, om rekening te houden met deze situaties waarin de energieleveringscontracten bijzondere parameters zouden inhouden.

Brupartners wijst er echter op dat deze procedures geen dubbele subsidiëring mogelijk mogen maken.

2.5 Gemandateerde sociale inschakelingseconomie (GSIE)

Brupartners merkt op dat voor de GSIE's een soortgelijke premie (30% van de meerkosten voor energie tussen 2021 en 2022 - gas en elektriciteit) zal worden toegekend via facultatieve subsidies die door de dienst Werkgelegenheid van Brussel Economie en Werkgelegenheid onder de verantwoordelijkheid van de minister van Werk worden beheerd. Hij verzoekt de minister van Werk en BEW om de vertegenwoordigers van de sector zo spoedig mogelijk te raadplegen om de praktische modaliteiten van deze facultatieve subsidies vast te stellen, teneinde rekening te houden met de specifieke kenmerken van de sector.

2.6 Leveranciersafrekeningen

Aangezien het opvragen van een jaarlijkse afrekening bij leveranciers een zware administratieve last kan betekenen, verzoekt **Brupartners** de regering om ervoor te zorgen dat de gehele aanvraagprocedure voor de toekenning van een premie (inclusief het opvragen van de benodigde documenten) via éénzelfde formulier/webpagina zou kunnen verlopen. Deze procedure zou ook in overeenstemming zijn met de beginselen van de strategie voor administratieve vereenvoudiging die de regering heeft aangenomen.

Tevens verzoekt **Brupartners** het Gewest om bij de leveranciers erop aan te dringen om op dit punt goed met de ondernemers samen te werken.

2.7 Tijdschema voor de steunverlening

Het besluit voorziet dat BEW tot 30 november 2023 de aanvragen zal ontvangen en dat de toekenning uiterlijk op 31 december 2023 bekend zal worden gemaakt. **Brupartners** wil zich echter ervan vergewissen dat deze data deadlines zijn en dat de steun wel degelijk zo snel mogelijk zal worden uitbetaald.

2.8 Evaluatie

Brupartners is van oordeel dat de steunmaatregel snel moet worden geëvalueerd en, indien nodig, voor de energierekeningen van het jaar 2023 moet worden verlengd of vernieuwd.

3. Artikelsgewijze beschouwingen

3.1 Artikel 4

Brupartners stelt de volgende wijziging voor :

8° leeft, als hij de activiteit « 55 - Verschaffen van accommodatie » uitoefent, op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit zijn verplichtingen inzake voorafgaande aangifte en registratie vastgelegd in artikel 4 van de ordonnantie van 8 mei 2014 betreffende het toeristische logies na is ~~uitgesloten van de steun~~ ;

*

* *